

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS NITZAVIM • MAAMAR 7

ביאור ע"פ כי כארץ

Una explicación de «Como la tierra»

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Levi Itzjak

LikuteiTorah.com

LA PARASHÁ JASÍDICA

likuteitorah.com/es/likutei-torah/nitzavim/7/

1 ביאור ע"פ כי כארץ

Explicación de [el versículo] «Porque como la tierra».

2 להבין שורש הדברים הנ"ל. הנה תחלה יש להבין כללות ענין ראש השנה ויוהכ"פ [ויום הכפורים] ועשיית

[ועשרת ימי תשובה] שהוא זמן התיקון לתקן פגם העוונות והחטאים וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ דרשו ה' בהמצאו אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליוהכ"פ [ליום הכפורים].

Para comprender la raíz de los asuntos mencionados antes. Ahora bien, primero debemos comprender en su conjunto el concepto de Rosh HaShaná, Yom Kipur y los Diez Días de Teshuvá: que son un tiempo de rectificación (tikún), para reparar el daño de las transgresiones y los pecados; como dijeron nuestros Sabios, de bendita memoria, acerca de [el versículo]: "Busquen a Havaia cuando Él puede ser hallado": "Estos son los diez días que hay entre Rosh HaShaná y Yom Kipur".

ומפורש בתורה כי ביום הזה יכפר כו'. ולהבין ענין התיקון הזה איך הוא (ועמ"ש בד"ה תקעו בחדש שופר) והענין הוא כי הנה בר"ה [בראש השנה] הוא בנין הנוק' [הנוקבא] שהיא מלכות דאצילות.

Y la Torá afirma explícitamente: "Pues en este día expiará", etc. Para comprender cómo se lleva a cabo esta rectificación (y véase lo escrito en el discurso que comienza "Toquen el shofar en el mes"), la explicación es que en Rosh HaShaná se construye la Nukvá (lo femenino), que es Maljut (soberanía) del Mundo de Atzilut (Emanación).

וכמ"ש ויבן ה' אלקים את הצלע כו' פי' עד"מ כאשר בית אחד נתקלקל באיזה מקום באמצעו או בתחתיתו

Como está escrito: "Y Havaia Elokim construyó la costilla", etc. El sentido, a modo de parábola, es el siguiente: cuando una casa se ha deteriorado en algún lugar, ya sea en el medio o en la parte inferior,

הנה כדי לתקן אותו הקלקול ההכרח שיחזרו ויבנו כל הבית מחדש מיסודו עד גגו שבהתחדשות הבנין יכולים לתקן ולעשות קיום חזק גם באותו מקום המקולקל כו'.

entonces, para reparar ese deterioro, es necesario reconstruir toda la casa desde sus cimientos hasta el techo; pues al renovar la construcción es posible reparar [la casa] y hacer que también ese lugar deteriorado quede firme y perdure, etc.

3 והנמשל יובן מזה כי פגם העוונות וחטאים עשו חסרון וקלקול למעלה בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות. כי שלשים כלכים דזו"נ [דזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות נעשים נשמה לכי"ע עשרה כלים הפנימיים בבריאה והתיכונים ביצירה והחיצונים בעשייה.

Y de esto se comprenderá el paralelo: las transgresiones y los pecados han causado una carencia y un daño arriba, en las diez Sefirot del Mundo de Atzilut (Emanación). Pues los treinta recipientes de Zeir Anpín y Nukvá de Atzilut se convierten en alma para Beríá, Yetzirá y Asiá: los diez recipientes interiores, en Beríá; los intermedios, en Yetzirá; y los exteriores, en Asiá.

וא"כ גם מי שיש לו רק נפש דעשייה מגיע הפגם מעונו גם באצילות היינו בעשרה כלים החיצונים דאצי המלובשים בעשייה.

Por consiguiente, incluso quien solo tiene una Néfesh de Asiá, el defecto causado por su transgresión también alcanza Atzilut; concretamente, los diez recipientes exteriores de Atzilut que están vestidos en Asiá.

4 וזהו מ"ש הפושעים כי בגופא דמלכא. ועיין בזהר פ' תזריע ובע"ה [ובעץ חיים] בדרוש הנגעים. והעצה לתקן זה הוא עד"מ לבנות הבית מחדש.

Y esto es [lo que significa] lo escrito: "los que transgredieron contra Mí": contra el cuerpo del Rey. Véase también el Zohar, Parshas Tazria, y Etz Chaim, en el discurso sobre las plagas (negaim). El remedio para reparar esto es, a modo de analogía, reconstruir la casa.

וזהו ענין ראש השנה זה היום תחלת מעשיך בנין המל' וכן למעלה עד רום המעלות הכל נבנה מחדש לחדש כל ההשתלשלות מאין כו' מעצמות המאציל.

Y este es el sentido de Rosh HaShanah, "Este día es el comienzo de Tus obras": la construcción de Maljut. Y así también arriba, hasta las alturas más elevadas, todo se construye de nuevo, para renovar toda la cadena descendente de los mundos (hishtalshelut) desde la nada, etc., desde la esencia misma del Emanador.

ובזה יתמלאו כל הפגמים שנעשו באורות וכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] כי אנת הוא שלימותא דכולהו כו'

Y mediante esto se colmarán todos los defectos que se produjeron en las luces y vasijas de las Diez Sefirot de Atzilut, Beríá, Yetzirá y Asiá, pues "Tú eres la perfección de todos ellos", etc.

(ועיין בזה בלק) (דקפ"ז ע"א) זילי נטורי ביתך כוי המשיל בחינת התלכשות המלי בבי"ע ג"כ לבחינת בית כוי

(Y véase sobre esto en [el Zohar,] Balak, folio 187a: "Ve, cuida tu casa", etc.; compara el nivel en que Maljut se inviste en Beriá, Yetzirá y Asiá con el nivel de una casa también, etc.)

וגם המלי עצמה נקי בית כנודע ומבואר במ"א ע"פ מזמור שיר חנכת הבית וע"ש. ועמ"ש ע"פ תבנה ותכונן עיר סיחון כוי.

Y también Maljut misma es llamada casa, como es sabido y se explica en otro lugar, sobre [el versículo] "Salmo, cántico para la inauguración de la Casa"; véase allí. Y véase lo escrito sobre [el versículo] "Sea construida y establecida la ciudad de Sijón", etc.

5 ועיין בע"ח [בעץ חיים] שער מ"א בפ"י כי תבנה בית חדש כוי ויש לומר כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אל תקרי בניך אלא בוניך.

Y véase Etz Chaim, Sha'ar 41, sobre el significado de "Cuando construyas una casa nueva", etc. Y puede decirse [lo siguiente]: nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "No leas banayich ('tus hijos'), sino bonayich ('tus constructores')".

שעוסקים בבנינו של עולם כוי אך מי שחטא ופגם בבנין הזה כנ"ל ע"ז נאמר כי תבנה בית חדש שצריך לבנות הבית מחדש

pues se ocupan de la construcción del mundo, etc. Pero quien pecó y dañó esta construcción, como se mencionó anteriormente: a él se refiere lo dicho: "Cuando construyas una casa nueva"; debe reconstruir la casa.

והיינו על ידי התשובה מעומקא דליבא ועשית מעקה על דרך תשובת הגדר שהיא בחי' שמירה שלא יפול ח"ו [חס ושלום] וכמ"ש ע"פ וגלחה את ראשה כוי ע"ש:

es decir, mediante teshuvá (retorno) desde lo más profundo del corazón. "Y harás un parapeto": a la manera de la teshuvá de [hacer] una cerca, que es un nivel de protección para que no caiga, D'os no lo permita; como está escrito acerca de [el versículo] "Y se rapará la cabeza", etc.; véase allí.

6 והנה להבין ביאור ענין הנ"ל. צריך להקדים ענין ירידת הנשמות שהיא צורך עלייה והיינו על ידי אשר קדשנו במצותיו ומה שאמרו קדושים תהיו יכול כמוני כו'.

Ahora bien, para comprender la explicación del asunto mencionado arriba, debemos anteponer el tema del descenso de las almas, que tiene por objeto un ascenso; es decir, por medio de «Quien nos santificó con Sus mitzvot»; y lo que dijeron [los Sabios]: «“Serán santos”: ¿podría ser como Yo?» etc.

כי הנה שרש נש"י [נשמות ישראל] נמשכין מבחי' חכמה דאצילות הנק' מוחין דאבא שהרי נאמר בנים אתם לה' בני בכורי ישראל והבן נמשך מטפה הרוחניות שבמוח האב (ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פ"ב [פרק ב'] ופרק י"ח)

Pues la raíz de las almas de Israel proviene del nivel de Jojmá (sabiduría) de Atzilut, llamado el intelecto (mojin) de Aba; porque está dicho: «Ustedes son hijos de Havaia» y «Israel es Mi hijo, Mi primogénito»; y el hijo proviene de la gota espiritual que está en el cerebro del padre (véase también Sefer Shel Beinonim (Tanya), Parte I, capítulos 2 y 18).

וזהו בראשית בשביל ישראל שנק' ראשית כי בחי' חכמה נק' ראשית וזה נק' עלו במחשבה

Y esto es [lo que significa] «Bereshit»: por Israel, que son llamados «primero» (reishit), pues el nivel de Jojmá es llamado reishit. Y esto es llamado «ascendieron en el pensamiento».

וזהו שאמרו ג"כ גבי ר"ע [רבי עקיבא] (במנחות פ"ג [פרק ג']) ששאל משה רבינו ע"ה [עליו השלום] להקדוש ברוך הוא וכי זו תורה וזו שכרה. והשיב לו הקב"ה שתוק כך עלה במחשבה לפני.

Y esto es también lo que dijeron acerca de Rabí Akiva (en Menajot, capítulo 3): Moshé Rabenu, de bendita memoria, preguntó al Santo, bendito sea: «¿Esta es la Torá y esta es su recompensa?». Y el Santo, bendito sea, le respondió: «Calla; así ascendió en el pensamiento ante Mí».

דהיינו במו"ס [במוחא סתימאה] שלמעלה מעלה מחכמה דאצי" כו' [והיינו שע"י מס"נ [מסירות נפש] עלו במחשבה עילאה דמו"ס [דמוחא סתימאה] ועיין בזהר פ' נח (דס"ה ע"א)

Es decir, en Moja Stimaa (el cerebro oculto), que está muy, muy por encima de Jojmá de Atzilut, etc. [Es decir, mediante el autosacrificio (mesirut néfesh) ascendieron al pensamiento supremo de Moja Stimaa. Véase también el Zohar, Parshat Noaj (folio 65a),

שיש מעלות ומדרגות גבוה מעל גבוה שנק' מחשבה עילאה כו' (ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער נפ"א [נפילת אפים] ספ"ה פ"ו).

pues hay niveles y grados, cada uno más elevado que el otro, llamados el pensamiento supremo, etc. (Véase también Pri Etz Jaim, Sha'ar Nefilas Apayim, final del capítulo 5 [y] capítulo 6.)]

והנה ענין ירידת הנשמות בגופים צורך עליה היינו שעל ידי בירורים הנ"ל יעלו למעלה יותר והוא בבחי' אור הכתר שלמעלה מעלה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] וע"ז נאמר ואנשי קדש תהיון לי

Ahora bien, el sentido de que las almas desciendan a los cuerpos para ascender es que, mediante las refinaciones (berurim) mencionadas arriba, se elevarán aún más, es decir, al nivel de la luz de Kéter (la Corona), que está muy, muy por encima del nivel de Jojmá suprema (Jojmá Ilaá). Y acerca de esto está dicho: «Y serán para Mí hombres de santidad (kodesh)»

(כי קדש היינו מו"ס [מוחא סתימאה] שהוא בבחי' כתר והענין כי קדוש בוי"ו הנה הוא בחי' הארה בעלמא הנמשך מהכתר להוות בחי' חכמה דאבא יונק ממזל החי שהוא בחי' שערות כמשל השערה ש היא רק מותרי מוחין ואינו ערוך לעצמיות המוחין.

(pues kodesh es Moja Stimaa, que está en el nivel de Kéter. Y el asunto es el siguiente: kadosh, escrito con una vav, es un mero resplandor que se extiende desde Kéter para hacer existir el nivel de Jojmá de Aba, que recibe sustento del octavo mazal, que es el nivel de los cabellos; como en la analogía del cabello, que no es más que el excedente del cerebro y no guarda proporción con la esencia del cerebro.

ויוכן זה ביותר על פי מה שידוע דלפעמים משמע שמהשערות יש יניקת החיצונים ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שער באשה ערוה ועיין באדרא (דקמ"ב א') וכן בלויים והעבירו תער וביפ"ת [וביפת תאר] וגלחה את ראשה.

Y esto se comprenderá mejor a partir de lo que se sabe: que a veces se da a entender que las fuerzas externas reciben sustento de los cabellos; por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “El cabello de una mujer es ervá (desnudez)”. Véase también la Idra (folio 142a). Asimismo, respecto de los levitas: “Y pasarán una navaja”; y respecto de la mujer de hermosa figura (yefat to'ar): “Y se rapará la cabeza”.

ולפעמים משמע דקדושה תלי בשערות כמ"ש בנזיר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. ועיין בזהר פרשת תזריע (דמ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמש"ש [ובמה שכתוב שם].

Y a veces se da a entender que la santidad depende de los cabellos, como está escrito acerca del nazireo: "Será santo; dejará crecer las guedejas del cabello de su cabeza". Véase también el Zohar, Parshat Tazria (folio 48, al final del lado b), y lo que está escrito allí.

אך הענין כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שיחת חולין של ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] צריכין לימוד פי שיחת חולין הוא כמו בחי נובלות שלו ולפי שהוא ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] ע"כ גם בנובלות שלו יש דבר חכמה.

Pero la explicación es la siguiente: nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "La conversación trivial de los estudiosos de la Torá requiere estudio". Es decir, la conversación trivial es como el nivel de los novlot de una persona (sus derivaciones menores); y, puesto que es un estudioso de la Torá, incluso en sus novlot hay una palabra de sabiduría.

משא"כ שיחת חולין ונובלות של שאר בני"א [בני אדם] יהיו דברים בטלים כו' כמ"כ [כמו כן] בחי השערות הוא בחי נובלות והוא בחי המשכה בצמצום רב ועצום

En cambio, la conversación trivial y los novlot de las demás personas serían palabras vanas, etc. Del mismo modo, el nivel de los cabellos es el nivel de los novlot: es un nivel de emanación hacia abajo mediante una contracción grande e inmensa (tzimtzum),

ולא מבחי עצמיות המוחין כנ"ל ונמשל לשיחת חולין שאינו עצמיות השכל ואעפ"כ [ואף על פי כן] הנה יש בחי ומדרגה ששערות הן קדושה עליונה שיי"ג מדה"ר [מדות הרהמים] נק' תיקוני דיקנא.

y no procede del nivel de la esencia del intelecto, como se mencionó antes. Se asemeja a la conversación trivial, que no es la esencia del intelecto. Sin embargo, hay un nivel y un grado en que los cabellos son una santidad suprema, pues las Trece Cualidades de Misericordia se llaman tikunei dikna (los tikunim de la barba).

7 וכתוב שער רישׁי [רישיה] כעמר נקא להיות שהן המשכות מבחי קדש העליון בחי כתר ישת חשך סתרו שהמהות אינו מושג כלל רק אחר שנמשך בבחי צמצום ושערות אז החכמה תתהוו מבחי מזל החי כנ"ל.

Y está escrito: «El cabello de Su cabeza era como lana pura», pues son emanaciones que descienden del nivel del kódesch supremo, el nivel de Kéter (la Corona), [del cual se dice:] «Hizo de la oscuridad Su escondite»: su esencia no puede ser aprehendida en absoluto; solo después de que desciende mediante contracción y cabellos, entonces Jojmá (sabiduría) llega a existir desde el nivel del octavo mazal, como se mencionó antes.

וזהו בחי קדוש שהוי"ו בחי קוצין ושערות הנמשך מבחי קדש ע"כ שערות אלו הן קדושה נפלאה

Y este es el nivel de kadosh: la vav representa los mechones (kotzin) y los cabellos que descienden del nivel de kódesch. Por eso, estos cabellos poseen una santidad extraordinaria,

כי רק על ידי צמצום זה יכול להיות איזה גילוי כו" מ שא"כ מה שלמעלה מהצמצום לית מחשבה דח"ע

[דחכמה עילאה] תפיסא ביה משא"כ בבחי

pues solo mediante esta contracción puede haber alguna revelación, etc.; en cambio, aquello que está por encima de la contracción, «ningún pensamiento» de la Jojmá superior (Jojmá Ilaá) «lo aprehende». En cambio, en el nivel de

שערות שלמטה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שער באשה ערוה שיש יניקה לחיצונים אחידן בשערהא כו" כמבואר בזהר פרשת אחרי (ד"ס ע"ב) וע"ז נאמר כרחל לפני גוזזיה נאלמה כו'.

los cabellos de abajo, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: «El cabello de una mujer es ervá», pues las fuerzas externas reciben sustento: «se aferran a su cabello», etc., como se explica en el Zóhar, Parshat Ajarei (folio 60b). Y acerca de esto se dice: «Como una oveja (rajel) muda ante quienes la esquilan», etc.

כי בחי מלי היא בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] המתלבשת בתוכיות העולמות ע"כ כשנמשך מבחי זו המלובשת בבי"ע ע"י צמצום רב ועצום כמו בחי שערות יכול להיות ג"כ יניקת החיצונים כו'.

Pues el nivel de Maljut (soberanía) es el nivel de la luz que llena todos los mundos (memalé kol al-min), que está investida en la interioridad de los mundos. Por eso, cuando [la luz] desciende de este nivel, que está investido en Beriá, Yetzirá y Asiá, mediante una contracción grande e inmensa (zimtzum), como el nivel de los cabellos, también puede haber sustento para las fuerzas externas, etc.

8 ועמ"ש מזה ע"פ ויקח קרח ובד"ה ונקדשתי בתוך בני ישראל. וממוצא דבר נשמע איחך שהשערות אין ערוך לבחינת המוחין עצמן שהרי שער באשה ערוה כו'

Y véase lo escrito acerca de esto sobre [el versículo] "Y Koraj tomó", y en el discurso que comienza "Y seré santificado en medio de los hijos de Israel". De lo que se ha expuesto podemos aprender también el caso inverso: que los cabellos no tienen comparación alguna con el nivel del intelecto (mojin) mismo, pues "el cabello de una mujer es ervá", etc.;

ובחי" מוחין דמלי עצמן דבריאה יצירה עשיה הן מקור חיות העולמות דקדושה כו' והיינו לפי שהן כבר נמשכו בצמצום רב ועצום עד שאין ערוך לגבי העצמיות.

mientras que el nivel del intelecto de Maljut misma, en Beríá, Yetzirá y Asiá, es la fuente de la fuerza vital (jayut) de los mundos de santidad, etc. Esto se debe a que [los cabellos] ya han descendido mediante una contracción grande e inmensa, hasta no tener comparación alguna con la esencia.

א"כ כמ"כ [כמו כן] מזה נשכיל בענין שערות דת"ד [דתיקוני דיקנא] הנקי קדוש בוא"ו שג"כ אין להם ערך כלל לבחי" קדש העליון שהוא מו"ס [מוחא סתימאה] דא"א שמשם מקור התהוות השערות דת"ד [דתיקוני דיקנא] כו'

Si es así, de esto también podemos comprender el asunto de los cabellos de los tikunim de la barba (tikunei dikna), que se llaman kadosh con una vav: tampoco ellos tienen comparación alguna con el nivel del kodesh supremo, que es Moja Stimaá (el cerebro oculto) de Arij Anpín, de donde proviene la fuente de la formación de los cabellos de los tikunim de la barba, etc.;

דאף על פי ששערות אלו הן קדושה עצומה ונפלאה מכל מקום אינן ערוך לגבי עצמיות הכתר ומו"ס [ומוחא סתימאה] וכמ"ש במ"א דשערות הן רק בחי" צומח שבמדבר כו'.

pues, aunque estos cabellos son una santidad inmensa y extraordinaria, no obstante, no tienen comparación con la esencia de Kéter y de Moja Stimaá; como está escrito en otro lugar, que los cabellos son solo el nivel vegetativo dentro del ser hablante [humano], etc.

9 והנה הנשמות שרשן מחכמה דאצילות המקבלת מבחינת שערות דמו"ס [דמוחא סתימאה] ועליין היינו בבחי" קדש העליון שלמעלה מבחי" קדוש

Ahora bien, las almas tienen su raíz en Jojmá de Atzilut, que recibe del nivel de los cabellos de Moja Setimá; y su ascenso es al nivel del kódesch supremo, que está por encima del nivel de kadosh.

והיינו ע"י התומ"צ [התורה ומצות] תרי"ג מצות דאורייתא וז' דרכנן תר"ך עמודי אור היינו ששרשן בבחי' כתר העליון שממנו נמשכים תר"ך עמודי אור שהעמוד מחבר הגג עם הקרקע ויכולים לעלות בו וע"י על הגג כו'

Y esto ocurre por medio de la Torá y las mitzvot: las 613 mitzvot de la Torá y las siete de los Sabios, [que son] los 620 pilares de luz; es decir, su raíz está en el nivel del Kéter supremo, del que emanen los 620 pilares de luz. Pues un pilar conecta el techo con el suelo, y por él se puede subir y, por medio de él, llegar al techo, etc.

והנה ע"ז נאמר ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים וע,ז אמר יכול כמוני ת"ל [תלמוד לומר] כי קדוש אני קדושתו למעלה מקדושתכם.

Y acerca de esto está dicho: "Y cumplirán todos Mis mandamientos y serán santos". Y sobre esto dijo: "¿Podría ser como Yo? El versículo enseña: 'Pues Yo soy santo': Mi santidad está por encima de la santidad de ustedes".

פי' כי הגם שע"י המצות מגיעין ועולין עד בחינת אור הכתר מ"מ קדושתו למעלה כו'.

Es decir: aunque por medio de las mitzvot llegan y ascienden hasta el nivel de la luz de Kéter, no obstante, "Mi santidad está por encima", etc.

אך באמת ג"ז [גם זה] אינו מובן מה בא להשמיענו ודאי ידוע שבחי' הכתר כ"כ [כל כך] כלא חשיב לגבי עצמות א"ס ב"ה כו'

Pero, en verdad, tampoco esto se entiende: ¿qué viene a enseñarnos? Ciertamente se sabe que el nivel de Kéter es tan absolutamente insignificante frente a la esencia del Infinito (Ein Sof), bendito sea, etc.

שהוא ית' נקי עושה פלא היינו שהכתר שהוא פלא עליון כעשיה גשמיות חשוב אצלו ית'.

pues Él, bendito sea, es llamado "Quien hace maravillas" (osé péle); es decir, Kéter, que es la maravilla suprema (péle elión), es considerado por Él, bendito sea, como la acción física (asíá).

10 וא"כ קדושתו ית' למעלה מעלה לין קץ על קדושתנו אפי' [אפילו] לאחר עליי' [עלייה] הנשמות בקדש העליון דכתר.

Si es así, Su santidad, bendito sea, está infinitamente por encima de nuestra santidad, incluso después del ascenso de las almas al kodesh supremo de Kéter.

אך הענין כי הנה ידוע דבחי מלי דא"ס נעשה כתר לנאצלים. ודרך כלל בחי הכתר הוא בחי ממוצע בין עצמות אור א"ס לנאצלים והממוצע יש בו מבחי תחתונה שבמאציל

Pero la explicación es la siguiente: es sabido que el nivel de Maljut del Infinito (Ein Sof) se convierte en Kéter (la Corona) para los emanados. En términos generales, el nivel de Kéter es un intermedio entre la esencia de la Luz Infinita (Or Ein Sof) y los emanados; y el intermediario contiene algo del nivel más bajo del Emanador,

והוא בחי ע"י ויש בו ג"כ בחי שרש הנאצלים והוא בחי א"א וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"א באריכות.

que es el nivel de Atik Yomin; y también contiene el nivel de la raíz de los emanados, que es el nivel de Arij Anpín; como se explica extensamente en Etz Chaim, Sha'ar 41.

11 והנה בחי עתיק יומין להיותו בחי א"ס הוא למעלה מעלה הרבה מבחי א"א שרש הנאצלים

Ahora bien, el nivel de Atik Yomin, por ser un nivel del Infinito (Ein Sof), está muy, muy por encima del nivel de Arij Anpín, la raíz de los niveles emanados;

ולכן נק' עתיק לשון המעתיק הרים שנעתק ונבדל מבחי הנאצלים כו' ואע"פ [ואף על פי] שבחי ע"י [עתיק יומין] הוא בחי תחתונה דא"ס מ"מ הוא למעלה מעלה לאין קץ משרש הנאצלים כו'.

por eso se lo llama Atik, término que aparece en "Quien desplaza montañas" (hamatík): pues está separado y apartado del nivel de los emanados, etc. Y aunque el nivel de Atik Yomin es el nivel inferior del Infinito, sin embargo está muy, muy por encima, sin límite, de la raíz de los emanados, etc.

12 והנה ע"י המצות הוא העליי [העלייה] בבחינת כתר כנ"ל ולזה אמר יכול כמוני אין ר"ל [רוצה לומר] כמוני ממש מהותו ועצמותו

Ahora bien, mediante las mitzvot, el ascenso llega al nivel de Kéter, como se mencionó antes. Por eso, cuando dijo: "¿Acaso podría ser como Yo?", no quiso decir "como Yo" literalmente, en cuanto a Mi ser y esencia,

רק כמוני היינו בחי אור א"ס שבכתר והוא בחי ע"י שהוא בחי התחתונה שבמאציל כנ"ל שהרי ע"י מכלל בחי הכתר הוא.

sino que "como Yo" significa el nivel de la Luz Infinita dentro de Kéter, que es el nivel de Atik Yomin, el nivel más bajo dentro del Emanador, como se mencionó antes; pues Atik Yomin está incluido en el nivel de Kéter.

לזה אמר ת"ל [תלמוד לומר] כי קדוש אני כו' כי ע"י המצות העלי [העליה] בבחי' א"א כי תרי"ג מצות נמשכין מתרי"ג ארחין דגלגלתא.

A esto respondió: “El versículo enseña: ‘Pues Yo soy santo’”, etc.; pues, mediante las mitzvot, el ascenso llega al nivel de Arij Anpín, ya que las 613 mitzvot se prolongan de los 613 senderos de la Gulgalta (el cráneo).

13 וזהו בחי' קדש העליון שלמעלה מבחי' קדוש כנ"ל באריכות אבל בחי' ע"י ע"ז נאמר קדושתו למעלה כו'.

Y este es el nivel del kódesch supremo, que está por encima del nivel de kadósh, como se explicó arriba extensamente. Pero respecto del nivel de Atik Yomin se dice: “Mi santidad está por encima”, etc.

וזהו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] שהוא בחי' מלכות דא"ס שהוא בחי' קדושתו שלמעלה מקדושתכם וע"כ אז זמן התיקון למלאות כל הפגמים שנעשו ע"י העונות והחטאים.

Y este es el significado de “el Rey santo”, que decimos durante los Diez Días de Teshuvá: es el nivel de Maljut del Infinito (Ein Sof), que corresponde al nivel de “Mi santidad, que está por encima de la santidad de ustedes”. Por eso, ese es el momento de la rectificación, para reparar todos los defectos causados por las transgresiones y los pecados.

מאחר שקדושה זו המתגלה בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] היא מקור לקדושת המצות ולמעלה הרבה ממנה ע"כ יש ביכולת [ביכולתו] להמשיך מקור הקדושה מחדש ולמלאות כל פגם וחסרון כו'.

Puesto que esta santidad que se revela durante los Diez Días de Teshuvá es la fuente de la santidad de las mitzvot y está muy por encima de ella, tiene, por tanto, la capacidad de atraer nuevamente la fuente de la santidad y reparar todo defecto y carencia, etc.

וזהו ג"כ ענין הברכה שעל כל המצות להמשיך לבחי' קדושת המצות שהוא קדושת הכתר מבחי' מלכות דא"ס שהוא בחי' קדושתו שלמעלה מקדושתכם כו'.

Y este es también el significado de la bendición que se recita sobre todas las mitzvot: atraer al nivel de la santidad de las mitzvot —que es la santidad de Kéter (la Corona)— desde el nivel de Maljut del Infinito, que corresponde al nivel de “Mi santidad, que está por encima de la santidad de ustedes”, etc.

(ועמ"ש במ"א ע"פ ואתחנן שברכת המצות הוא מבחי אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שמאליה ומעצמה להיות עי"ז באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ע"ש ולכן א"ש [אתי שפיר] שזהו מבחי קדושתו כו' ע"ד שנתבאר במ"א פי' יכול כמוני ת"ל [תלמוד לומר] כו'

(Y véase lo escrito en otro lugar sobre [el versículo] "Y supliqué": que la bendición de las mitzvot proviene del nivel de un despertar desde arriba que surge por sí mismo y espontáneamente, de modo que por medio de él, mediante un despertar desde abajo, haya un despertar desde arriba; véase allí. Por eso se entiende que esto proviene del nivel de "Mi santidad", etc., de acuerdo con lo explicado en otro lugar acerca del significado de "¿Podría ser como Yo? El versículo enseña", etc.,

קדושתו למעלה מקדושתכם שיש אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שנמשכת ע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והוא הנמשך ע"י מעשה המצות שבאתעדל"ת [שבאתערותא דלתתא] נמשך אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] וזהו ענין קדושתכם ויש אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] קודם אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] להעלות ממטה למעלה ואתעדל"ע [ואתערותא דלעילא] זו גדלה מעלתה מאד מאותה שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] שאין

"Mi santidad está por encima de la santidad de ustedes": hay un despertar desde arriba que es atraído mediante un despertar desde abajo, y esto es lo que se atrae mediante la observancia de las mitzvot, pues por medio de un despertar desde abajo se atrae un despertar desde arriba; este es el significado de "la santidad de ustedes". Y hay un despertar desde arriba [que se produce] antes del despertar desde abajo, para elevar [las cosas] de abajo hacia arriba; y este despertar desde arriba es muy superior en su nivel al que se produce mediante un despertar desde abajo, pues

אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] יכולה להגיע אליה כו' וע"ז כיוונו קדושתו למעלה מקדושתכם הרי א"כ ברכת המצות שהיא בחי אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו שרשה מבחי קדושתו כו' ואין זה סותר למ"ש כאן דפי' קדושתו כור היינו בחי ע"י מלי דא"ס

el despertar desde abajo no puede alcanzarlo, etc. Y a esto aludían con "Mi santidad está por encima de la santidad de ustedes". Si es así, entonces la bendición de las mitzvot, que es el nivel de este despertar desde arriba, tiene su raíz en el nivel de "Mi santidad", etc. Esto no contradice lo escrito aquí, que el significado de "Mi santidad", etc., es el nivel de Atik Yomin, Maljut del Infinito;

כי שרש אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו היא נמשכת באמת מבחי' ע"י מלי דא"ס כו' אלא שבכרכת המצות ההמשכה הוא רק כדי להיות ע"יז באתעדל"ת [באתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] כו' עמ"ש ע"פ לסוסתי כו' גבי שיר השירים.

pues la raíz de este despertar desde arriba, en verdad, se atrae del nivel de Atik Yomin, Maljut del Infinito, etc.; solo que, en la bendición de las mitzvot, la atracción se realiza únicamente para que, por medio de ella, mediante un despertar desde abajo, haya un despertar desde arriba, etc. Véase lo escrito sobre [el versículo] "A una yegua", etc., en Shir HaShirim.

אבל בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] שאומרים המלך הקדוש הוא גילוי גדול מבחינה זו למלאות כל הפגמים שנעשו בהאתעדל"ת [בהאתערותא דלתתא] ואתעדל"ע [ואתערותא דלעילא] שע"י אתעדל"ת [אתערותא דלתתא]:

Pero durante los Diez Días de Teshuvá, cuando decimos "el Rey santo", hay una gran revelación de este nivel, para reparar todos los defectos que se produjeron en el despertar desde abajo y en el despertar desde arriba que [viene] por medio del despertar desde abajo.)

14 ב וזהו ענין כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה תצמיח. דר"ל [דרוצה לומר] בקדושה הנמשכת ע"י המצות שנק' זריעה כמ"ש זורע צדקות מצמיח ישועות שהזריעה הוא אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] והצמיחה היא אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] שעל ידה.

(2) Y este es el sentido de "Pues así como la tierra hace brotar su crecimiento, y como un jardín hace germinar lo que se sembró en él". Es decir, [se refiere] a la santidad que se atrae mediante las mitzvot, llamadas "siembra", como está escrito: "Siembra justicia, hace germinar salvaciones": la siembra es un despertar desde abajo, y la germinación es el despertar desde arriba que [surge] por medio de ella.

ומשל בחי' זו למה שהארץ והגנה יצמיחו וכמ"ש ויניחחו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה לעבדה זו רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ולשמרה זו שס"ה ל"ת [לא תעשה].

Y este nivel se compara con lo que la tierra y el jardín hacen germinar, como está escrito: "Y lo colocó en el Jardín del Edén para trabajarlo y cuidarlo": "para trabajarlo", es decir, los 248 mandamientos positivos; "y cuidarlo", es decir, las 365 prohibiciones.

כי הנה נראה בחוש שהזרע והגרעין אינם בערך להיות מהם צמיחה רבה כ"כ [כל כך] מצד עצמן

Pues vemos con nuestros propios sentidos que la semilla y el grano no tienen por sí mismos suficiente valor como para producir un crecimiento tan abundante;

אלא שזהו ע"י כח הצומח שיש בארץ מעשרה מאמרות ממאמר תדשא הארץ דשא כו' שהוא מבחי' מל' דמל' דעשייה.

sino que esto se debe al poder de crecimiento que hay en la tierra, proveniente de los Diez Dichos, del dicho "Que la tierra haga brotar vegetación", etc., que corresponde al nivel de Maljut (soberanía) de Maljut de Asiá (Acción).

15 וכח הצומח הזה הוא בחי' כח היולי להצמיח כל מיני עונג וטעם ומאכל כו' והגרעין הנזרע אינו

Y esta fuerza de crecimiento es el nivel de una fuerza indiferenciada (koaj hiyuli) capaz de hacer brotar toda clase de deleite, sabor y alimento, etc. Y el grano que se siembra no es más que

אלא העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] להמשיך מכח הצומח ההיולי להצמיח מין זה הפרטי כפי הגרעין הנזרע כו' והכח הזה בארץ הוא מפני שנעוץ תחלתו בסופן.

una elevación de maín nukvín (aguas femeninas), para atraer de la fuerza indiferenciada de crecimiento [la fuerza] que haga brotar esta especie particular, conforme al grano que fue sembrado, etc. Y esta fuerza se encuentra en la tierra porque «su comienzo está enclavado en su final».

16 וכמ"ש ענין זה באגה"ק [באגרת הקודש] ד"ה איהו וחיהוי במ"ש ועוד זאת כו' הוא מראה כחה ויכולתה ביסוד העפר כו' המצמיח תמיד יש מאין כו' ע"ש.

Como está escrito acerca de este asunto en Igueret HaKódesh, en el pasaje que comienza "Él y Sus fuerzas vitales", donde dice: "Y además", etc., "muestra su poder y capacidad en el elemento de la tierra", etc., "que constantemente hace brotar algo de la nada", etc.; véase allí.

וכמ"כ [וכמו כן] הוא ענין מעשה המצות הוא ענין זורע צדקות שכל מעשה הצדקה וכן כל המצות שנק' בשם צדקה.

Del mismo modo, la realización de las mitzvot es [el sentido de] "Él siembra justicia (tzedakot)": cada acto de caridad (tzedaká), y también todas las mitzvot, que reciben el nombre de tzedaká,

נמשלה לזריעה שהגרעין אין בו ריח וטעם כלל וכך כל מעשה המצות הם מלובשים בדברים גשמיים ועכ"ז [ועם כל זה] הם בחיי העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] לשרש נש"י [נשמות ישראל] שהיא בחיי ארץ העליונה מלי דאצילות כו'

se compara con la siembra: el grano no tiene ningún aroma ni sabor, y de igual modo, la realización de todas las mitzvot está revestida de cosas físicas; sin embargo, constituyen un nivel de elevación de mayin nukvin hacia la raíz de las almas de Israel, que es el nivel de la tierra superior, Maljut del Mundo de Atzilut (Emanación), etc.,

שבהנזרעים המצות ועי"ז מצמיח ישועות גילוי אור א"ב [א"ס] ב"ה והיינו על ידי שבארץ העליונה יש הכח הזה להצמיח כו'

en la que se siembran las mitzvot; y por medio de ello "hace brotar salvaciones": la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea. Esto es, [se debe] a que en la tierra superior existe este poder de hacer [las cosas] brotar, etc.;

כי נעוץ תחלתן בסופן שהמלי שרשה בכתר שהכתר הוא בחי מקור התענוגים וע"י כל מצוה נצמח גילוי עונג עליון בפרט שהוא מקור מצוה זו כו'

pues "su comienzo está enclavado en su final": Maljut tiene su raíz en Kéter (la Corona), y Kéter es el nivel de la fuente de los deleites; y por medio de cada mitzvá brota una revelación del deleite supremo particular que es la fuente de esa mitzvá, etc.

(ועיין מ"ש מזה באריכות ע"פ הבאים ישרש יעקב וע"פ כי תבואו אל הארץ ושבתה הארץ כו' ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] ד"ה זורע צדקות ע"ש).

(Y véase lo que se explica extensamente sobre esto acerca de [el versículo] "En los días venideros, Yaakov echará raíces", y acerca de [el versículo] "Cuando entren en la tierra, la tierra descansará", etc., y en Igueret HaKódesh, en el pasaje que comienza "Él siembra justicia"; véase allí.)

והנה פ"י וכגנה זרועיה הם ב' זריעות שהם בחי כוונת המצות ומעשה המצוה עצמה כו'

Ahora bien, el significado de "y como un jardín, lo que está sembrado en él" (zero'eha) es que hay dos siembras, que corresponden al nivel de la intención (kavaná) de las mitzvot y a la realización misma de la mitzvá, etc.:

שכוונת המצוה הוא הזריעה להצמיח גילוי עונג העליון בג"ע [בגן עדן] העליון ששם מאיר בחי' בינה ומהמצוה עצמה

la intención de la mitzvá es la siembra que hace brotar una revelación del deleite supremo en el Gan Eden superior, donde brilla el nivel de Biná (entendimiento); y de la mitzvá misma

היא הזריעה להצמיח ממנה הגילוי בג"ע [בגן עדן] התחתון שבו מאיר בחי' מלכות ועמ"ש מענין ג"ע [גן עדן] התחתון והעליון בסד"ה ועתה יגדל נא כח אד'.

es la siembra que hace brotar de ella la revelación en el Gan Eden inferior, donde brilla el nivel de Maljut. Véase lo escrito acerca del Gan Eden inferior y superior al final del discurso que comienza: "Y ahora, que sea grande el poder de Ado-nai".

17 ועוד בחי' ג' כארץ תוציא צמחה הוא ע"י מצות אנשים מלומדה שבלי כוונה כו' כמו שנת' [שנתבאר] למעלה.

Y además, un tercer nivel: "Como la tierra hace brotar su crecimiento" se realiza mediante "el precepto de los hombres, aprendido de memoria", es decir, sin intención, etc., como se explicó arriba.

כן אד' הוי' יצמיח צדקה ותהלה הוא בחינת ההתגלות שבר"ה [שבראש השנה] ויוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא מבחי' המלך הקדוש בחינת קדושתו שלמעלה מקדושתכם כו'

"Así Ado-nai Havaíá hará brotar justicia y alabanza" es el nivel de la revelación de Rosh HaShaná y Yom Kipur, que proviene del nivel del "Rey santo", el nivel de "Mi santidad, que está por encima de la santidad de ustedes", etc.

והוא ע"ד המבואר בספרא דצניעותא בזהר תרומה קע"ז א' בהאי זמנא (דהיינו ביוה"כ [ביום הכפורים] ור"ה [וראש השנה] ע"ש)

Y esto es semejante a lo explicado en el Sifra DiTzniuta, en el Zóhar, Terumá, [folio] 177a: "En este tiempo" (es decir, en Yom Kipur y Rosh HaShaná; véase allí):

אד' הוי' אתה החלות להראות את עבדך את גדלך כו' ופי' אתה החלות היא בחינת אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] לבד כמ"ש במ"א באריכות ע"פ ואתחנן כו'

"Ado-nai Havaíá, Tú has comenzado a mostrar a Tu servidor Tu grandeza", etc. Y el significado de "Tú has comenzado" es el nivel de un despertar desde arriba por sí solo, como está escrito extensamente en otro lugar acerca del versículo "Y supliqué", etc.;

ע"ש והיא בחי' קדושתו כו' הנ"ל כי בחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] זו היינו כמו שבתחילת הבריאה כי חפץ חסד הוא

véase allí. Y este es el nivel de "Mi santidad", etc., mencionado arriba; pues este nivel de despertar desde arriba es como [el que hubo] al comienzo de la creación, "porque Él desea la bondad".

ולכן מתגלה בחינה זו בר"ה [בראש השנה] שהוא זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון שהוא בחי' כי חפץ חסד הוא לכן בכל ר"ה [ראש השנה] מתעורר גילוי זה.

Y por eso este nivel se revela en Rosh HaShaná, que es "Este día es el comienzo de Tus obras, recuerdo del primer día", el nivel de "porque Él desea la bondad". Por eso, en cada Rosh HaShaná se despierta esta revelación.

18 וזהו בהאי זמנא אתה החילות כו' וזהו ענין אדי' הוי' כי שם אדי' מאיר בר"ה [בראש השנה]

Y esto es [el significado de] "En este momento: 'Tú has comenzado'", etc. Y este es el significado de "Ado-nai Havaiá": pues el Nombre Ado-nai resplandece en Rosh HaShaná,

כי ר"ה [ראש השנה] הוא בנין המלי' שהיא בחי' שם אדי' דינא דמלכותא אותיות אדי' ושם הוי' בניקוד אלקים הוא בחי' בינה שהוא בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] אימא עילאה כו'

pues Rosh HaShaná es la construcción de Maljut (soberanía), que es el nivel del Nombre Ado-nai: "la ley del reino" (dina demaljuta), [dina está formada por] las letras de Ado-nai. Y el Nombre Havaiá con las vocales de Elokim es el nivel de Biná (entendimiento), que corresponde a Yom Kipur, Ima Ilaá (la madre suprema), etc.;

שלכן יוהכ"פ [יום הכפורים] אין בו אכילה ושתיה כמו העוה"ב [העולם הבא] שאין בו אכילה ושתיה ועוה"ב [ועולם הבא] הוא מבחינת בינה כו'

y por eso en Yom Kipur no se come ni se bebe, al igual que en el Mundo Venidero, donde no se come ni se bebe; y el Mundo Venidero proviene del nivel de Biná, etc.

וע"ז נאמר כן אדי' הוי' יצמיח צדקה ותהלה שהן ב' שמות דאדי' הוי' אתה החלות כו'.

Y acerca de esto se dice: "Así, Ado-nai Havaiá hará brotar justicia y alabanza": estos son los dos Nombres de "Ado-nai Havaiá, Tú has comenzado", etc.

19 וזהו ענין י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] דכתיב ויעבור ה' על פניו פ"י שעובר מלמעלה מבחינת פניו.

Y este es el significado de los Trece Atributos de Misericordia, acerca de los cuales está escrito: «Y Havaia pasó al panav (delante de él)»: el significado es que Él pasa desde un nivel superior al de Su panim (rostro),

דהיינו מבחי' עתיק שלמעלה מא"א [מאריך אנפין] ומשם נמשכים י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ועיקר התגלות זו הוא בנעילה דיוהכ"פ [דיום הכפורים] וסיבת המשכה והעברה זו שעובר על פניו כו' הוא מבחי'

es decir, del nivel de Atik, que está por encima de Arij Anpín; y de allí se extienden los Trece Atributos de Misericordia. Su revelación principal tiene lugar en Neilá de Yom Kipur. Y la causa de esta extensión y este pasar, por el cual Él «pasa por encima de Su rostro», etc., proviene del nivel de

כי חפץ חסד הוא ובר"ה [ובראש השנה] מתחיל בחי' גילוי זה שהוא בחי' תחלת מעשיך פ"י תחלת מעשיך היינו כענין אתה החלות כו' ונגמר בנעילה דיוהכ"פ [דיום הכפורים].

«porque desea la bondad». Y en Rosh Hashaná comienza este nivel de revelación, que es el nivel del «comienzo de Tus obras»; el significado de «el comienzo (techilat) de Tus obras» se asemeja a la expresión «Tú has comenzado (hajilota)», etc.; y se completa en Neilá de Yom Kipur.

20 ומעין זה יובן ג"כ בברכת המצות שאמרו מברך עליהן עובר לעשייתן פ"י עובר הוא ג"כ ע"ד הנ"ל בפ"י ויעבור ה' על פניו כו' דר"ל [דרוצה לומר] שעובר מלמעלה מבחי' עשייתן דהמצוה עצמה

También se comprenderá algo semejante respecto de la bendición por las mitzvot, acerca de la cual [los Sabios] dijeron: “Se bendice por ellas oveir laasiyatan (antes de realizarlas)”. El significado de oveir sigue también la explicación mencionada antes de “Y Havaia pasó delante de él”, etc.: es decir, que pasa desde un nivel superior al de “su realización”, la mitzvá misma;

דהיינו מבחי' אור מקיף שהוא למעלה מהמצוה עצמה שהיא בחי' א"פ [אור פנימי] רמ"ח אברין כו' וכנ"ל ששרש ברכת המצות נמשך ג"כ מבחי' אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] דאתה החלות כו'.

es decir, desde el nivel de la luz circundante (Or Makif), que está por encima de la mitzvá misma, pues esta corresponde al nivel de la luz interior (Or Pnimí), los 248 miembros, etc. Y, como se mencionó antes, la raíz de la bendición por las mitzvot también se extiende del nivel del despertar desde arriba (itaruta dileila) de “Tú has comenzado”, etc.

21 וזהו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשרת ימי תשובה דוקא דהנה פ"י קדוש בוי"ו היינו המשכת י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהן בחי' יודי"ן ווי"ן שהשערות הן בחי' ווי"ן והאור שבתוך השערה הוא בחי' יודי"ן כמ"ש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] ר"פ תולדות.

Y este es el significado de “el Rey santo”, que decimos específicamente durante los Diez Días de Teshuvá. Pues el significado de kadosh con una vav es la prolongación de los trece tikunei dikna, que corresponden al nivel de las yud y las vav: los cabellos corresponden al nivel de las vav, y la luz que está dentro del cabello corresponde al nivel de una yud, como está escrito en el Likkutei Torah del Arizal, al comienzo de la parashá Toldot.

אך מה שאומרים המלך הקדוש היינו שנמשך האור ביי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מבחי' מלכות דא"ס שהוא בחי' עתיק דאצילות שלמעלה מא"א [מאריך אנפין] ומשם מאיר האור הנמשך ביי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] כו' וזהו המלך הקדוש והוא המשכה מבחי' קדושתו שלמעלה מקדושתכם כנ"ל.

Pero cuando decimos “el Rey santo”, significa que la luz en los trece tikunei dikna se prolonga desde el nivel de Maljut del Infinito (Ein Sof), que es el nivel de Atik de Atzilut, por encima de Arij Anpín; y desde allí ilumina la luz que se prolonga en los trece tikunei dikna, etc. Esto es “el Rey santo”, y es una prolongación desde el nivel de “Mi santidad, que está por encima de la santidad de ustedes”, como se mencionó antes.

(ובזה מתורץ דהנה המצות שרשן מגלגלתא דא"א וא"כ איך הפגם שנעשה במעשה המצות יתוקן ע"י גילוי י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהן י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהיא רק המשכה בבחינת שערות לבד והשערות אינו ערוך לעלצמיות המוח כו')

(Y con esto se resuelve [la dificultad]: las mitzvot tienen su raíz en la Gulgalta de Arij Anpín; si es así, ¿cómo se reparará la mancha producida en el cumplimiento de las mitzvot mediante la revelación de los Trece Atributos de Misericordia, que son los trece tikunei dikna, los cuales constituyen únicamente una prolongación en el nivel de los cabellos? Y los cabellos no guardan comparación alguna con la esencia del cerebro, etc.

אלא שהוא מטעם הנ"ל כי האור הנמשך ומתלבש בהן נמשך מבחי' עתיק שלמעלה מא"א [מאריך אנפין] ובמבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] פ"ה שפנימית י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] נמשכים מאוירא ששם מתגלה הדעת דעתיק כו'. ועיין מזה ג"כ בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' ויקרא

Pero esto se debe a la razón mencionada antes: la luz que se prolonga y se inviste en ellos proviene del nivel de Atik, que está por encima de Arij Anpín. Y en Mevo She'arim, Sha'ar 3, parte 2, capítulo 5, [está escrito] que la dimensión interior de los trece tikunei dikna se prolonga de Avira ("aire"), donde se revela el Daat de Atik, etc. Véase también sobre esto en el Ramaz, parashá Vayikrá.)

(בדף ט"ו ע"ב) ובפ' אמור (בדף צ"ד) בשם הלק"ת [הלכותי תורה (להאריז"ל)] שיש ב' בחי' בדיקנא שערות והפנימית וזה הפנימית הוא מע' תיק והוא מאיר בזמן הרצון כו'

(folio 15b), y parashá Emor (folio 94), en nombre del Likkutei Torah del Arizal: que hay dos niveles en la barba, los cabellos y la dimensión interior (pnimiut); y esta dimensión interior proviene de Atik y resplandece en un momento de favor, etc.;

ע"ש ועיין עוד מענין י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] בפרדס שער הצחצחות פרק א' עד סוף פ"ד ועכ"פ [ועל כל פנים] בר"ה [בראש השנה] ויוהכ"פ [יום הכפורים] שאומרים המלך הקדוש היינו שממשיכים ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מבחי' קדושתו שלמעלה מקדושתכם לכן הוא מכפר על הפגמים דמעשה המצות כו'.

véase allí. Y véase también sobre el tema de los Trece Atributos de Misericordia en el Pardes, Sha'ar HaTzachtzachs, desde el capítulo 1 hasta el final del capítulo 4. En todo caso, en Rosh HaShaná y Yom Kipur, cuando decimos "el Rey santo", significa que prolongamos [luz] en los trece tikunei dikna desde el nivel de "Mi santidad, que está por encima de la santidad de ustedes"; por eso expía las manchas en el cumplimiento de las mitzvot, etc.

22 ועי"ל [ועוד יש לומר] כי התורה ומצות עצמן הם בזו"נ [בזעיר אנפין ונוקבא] דאצילות בסוד השמים כסאי והארץ הדום רגלי אלא ששרשן ממו"ס [ממוחא סתימאה] וגלגלתא דא"א והי"ג מדות הרחמים הם י"ג מכילין דא"א עצמן והאור הנמשך ומתלבש בהן הוא מעתיק ממש.

Y también puede decirse que la Torá y las mitzvot mismas se encuentran en Zeir Anpín y Nukvá del Mundo de Atzilut (Emanación), en el misterio de "Los cielos son Mi trono y la tierra es el estrado de Mis pies"; sin embargo, su raíz proviene de Moja Stimaá (el cerebro oculto) y de la Gulgulta de Arij Anpín. En cambio, los Trece Atributos de Misericordia son los trece mejilín (atributos) del propio Arij Anpín, y la luz que se extiende y se reviste en ellos proviene del propio Atik.

ועמ"ש בביאור דכגדי לבן דכה"ג [דכהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] בפ' אחרי. ובזה יובן דהנה יוהכ"פ [יום הכפורים] נק' שבת שבתון שהוא למעלה מבחי' שבת כמ"ש במ"א באריכות בד"ה האזינו השמים כו'

Y véase lo escrito en la explicación acerca de las vestiduras blancas del Kohén Gadol en Yom Kipur, en Parashat Ajarei. Con esto se entenderá que Yom Kipur es llamado Shabat Shabatón (un Shabat de descanso completo), que está por encima del nivel de Shabat, como se explica extensamente en otro lugar, en el discurso que comienza "Presten oído, cielos", etc.

ואף על פי כן הרי יוהכ"פ [יום הכפורים] נקרא בשם מקרא קדש ושבת הוא קדש עצמו עיין בזהר פ' אמור (דף צ"ד).

Y, aun así, Yom Kipur es llamado mikrá kódesch (convocación sagrada), mientras que Shabat es kódesch mismo; véase el Zohar, Parashat Emor (folio 94).

אך כי לפי שבחינת קדושה זו דיוהכ"פ [דיום הכפורים] היא מבחי' קדושתו כו' כנ"ל לכן גם בחי' מקרא קדש דבחינה זו גבוה הרבה יותר מעצם הקדש דקדושתכם כו'.

Pero [la explicación es que], dado que este nivel de santidad de Yom Kipur proviene del nivel de "Mi santidad", etc., como se mencionó antes, incluso el nivel de mikrá kódesch de este nivel es mucho más elevado que la esencia misma del kódesch de "la santidad de ustedes", etc.

וכמו שבי"ג מדות הרחמים עם היותן בי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] שהן רק בחינת שערות וקדוש בוי"ו ואעפ"כ [ואף על פי כן] הם ממלאים הפגמים שנעשו בתומ"צ [בתורה ומצות] שהן מבחי' קדש העליון עצמו כו'

Así ocurre con los Trece Atributos de Misericordia: aunque se encuentran en los trece tikunim de la barba, que son solamente el nivel de los cabellos y kadosh con una vav, no obstante, completan las deficiencias producidas en la Torá y las mitzvot, que provienen del nivel del kódesch supremo mismo, etc.

אלא לפי שבהן נמשך ומתלבש מבחי' קדושתו כו' בחי' עתיק לכן אע"פ [אף על פי] שהמשכה נמשך רק דרך בחי' שערות וקדוש בוי"ו הוא גבוה מבחי' קדש עצמו הנמשך ע"י התומ"צ [התורה ומצות] וכמ"ש נושא עון כו'.

sino porque en ellos se extiende y se reviste [la luz] del nivel de "Mi santidad", etc., el nivel de Atik; por eso, aunque la extensión desciende únicamente por medio del nivel de los cabellos y de kadosh con una vav, es más elevada que el nivel del kódesch mismo que se extiende por medio de la Torá y las mitzvot. Y como está escrito: "Él carga con la iniquidad", etc.

23 ויובן עוד ע"ד מאמר בב"ר [בבראשית רבה] פ' ס' יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] דפ"י שיחה הוא משל על ההמשכה שבבחי' שערות ונוכלות ואעפ"כ [ואף על פי כן] יפה שיחתן כו'

Y se comprenderá además a partir de lo dicho en Bereishis Rabbah, sección 60: "La conversación de los siervos de los Patriarcas es más hermosa que la Torá de los hijos". Como se explicó arriba, "conversación" es una alegoría del flujo que corresponde al nivel de los cabellos y los novlot; sin embargo, "su conversación es más hermosa", etc.

והיינו לפי שהאבות שרשן מחג"ת [מחסד גבורה תפארת] דעתיק כמ"ש בד"ה אם בחקתי בענין בעבר הנהר ישבו אבותיכם ועיין בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' אמור

Esto se debe a que la raíz de los Patriarcas está en Jésed, Guevurá y Tiféret de Atik, como está escrito en el discurso que comienza "Si andan según Mis estatutos", acerca de "Sus padres habitaron al otro lado del río"; véase también el Ramaz sobre Parshas Emor

(דצ"ט ע"ב) גבי ואפיק לון מגו נהרא כו' והוא שרש ומקור האור הנמשך ב"ג ת"ד [תיקוני דיקנא].

(folio 99b), acerca de "y los sacó de dentro del río", etc. Y esta es la raíz y fuente de la luz que se atrae hacia los trece tikunim de la barba.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עד אברהם לא היה זקנה כו' בגמרא פ"ז [פרק ז'] דב"מ [דכבא מציעא] (דף פ"ז [פרק ז'] ע"א) ובסנהדרין פרק חלק (דף ק"ז ע"ב) וברכות תולדות פס"ה

Por eso nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: "Hasta Avraham no había vejez (zikná)", etc., en la Guemará, capítulo 7 de Bava Metzia (folio 87a), en Sanhedrin, capítulo Chelek (folio 107b), y en [Midrash] Rabbah, Toldos, sección 65.

ולכן תיקון הראשון מ"ד ת"ד [תיקוני דיקנא] שם אל שהוא חסד שהוא בחינת אברהם כמ"ש וחסד לאברהם. וזהו ענין יפה שיחתן כו' מתורתן של בנים וכנ"ל.

Por eso, el primer tikún de los trece tikunim de la barba es el Nombre Kel, que es Jésed, el nivel de Avraham, como está escrito: "y bondad para Avraham". Este es el sentido de "la conversación es más hermosa", etc., "que la Torá de los hijos", como se explicó arriba.

ועד"ז נתבאר במ"א גבי תנופת שתי הלחם ע"ג [על גביו] שתי הכבשים דמה שחכמה ובינה יונקים ממזלות דא"א שהוא מבחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] הוא גבוה יותר ממה שמלבישים לזרועות דא"א שהם חו"ג [חסד וגבורה] ע"ש.

En este sentido se explicó en otro lugar, respecto de la agitación de las dos hogazas sobre los dos corderos, que el hecho de que Jojmá y Biná reciban sustento de los mazalot de Arij Anpín, que corresponden al nivel de los trece tikunim de la barba, es superior a que revistan los brazos de Arij Anpín, que son Jésed y Guevurá; véase allí.

ועמ"ש בדרוש יו"ט [יום טוב] הראשון של ר"ה [ראש השנה] שחל להיות בשבת גם הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלשה הטעימן הקב"ה בעוה"ז מעין העולם הבא אלו הן אברהם יצחק ויעקב כדאיתא בגמרא ספ"ק [סוף פרק קמא] דב"ב [דבבא בתרא] (ד"ז א').

Véase también lo escrito en el discurso sobre el primer día festivo de Rosh HaShaná que cae en Shabat. Asimismo, nuestros Sabios, de bendita memoria, dijeron: “A tres, el Santo, bendito sea, les hizo probar en este mundo algo del Mundo Venidero: Avraham, Yitzjak y Yaakov”, como consta en la Guemará, al final del primer capítulo de Bava Basra (folio 17a).

ועמ"ש מזה סד"ה קול דודי. ועוה"ב [ועולם הבא] נקי ודרך חיים שלמעלה מנר מצוה ותורה אור כדאיתא בגמרא פ"ק [פרק קמא] דברכו ת (ד"ה סע"א [סוף עמוד א]) וברכות בראשית ס"פ ט'.

Véase lo escrito acerca de esto al final del discurso que comienza “La voz de mi amado”. El Mundo Venidero es llamado “camino de vida”, que está por encima de “la mitzvá es una lámpara y la Torá es luz”, como consta en la Guemará, primer capítulo de Berachos (folio 5, final de la cara a), y en [Midrash] Rabbah, Bereishis, final de la sección 9;

שמות פ' א'. וענין בחי' ודרך חיים היינו פנימית התורה שיתגלה לע"ל [לעתיד לבוא] עמ"ש מזה ע"פ תורה צוה וע"פ כי על כל כבוד חופה.

Shemot, sección 1. Y el nivel del «camino de vida» es la dimensión interior (pnimiut) de la Torá, que se revelará en el Tiempo Venidero; véase lo escrito acerca de esto sobre [el versículo] «Torá [Moshé] ordenó» y sobre [el versículo] «Pues sobre toda la gloria habrá un dosel».

24 וזהו ג"כ מ"ש ענין השמים החדשים כו' עומדים לפני. שלמעלה מבחי' השמים כסאי והארץ הדום רגלי שהוא ענין כי נר מצוה ותורה אור כו'.

Y esto es también [el sentido de] lo escrito acerca de «los cielos nuevos», etc., «que están delante de Mí»: que están por encima del nivel de «Los cielos son Mi trono y la tierra, el escabel de Mis pies», que corresponde a «Pues una mitzvá es una lámpara y la Torá es luz», etc.

ולזאת יפה שיחתן כו' מתורתן של בנים וזהו ענין ההמשכה שממשיכים בעשי"ת [בעשרת ימי תשובה] בירח האיתנים שבו נולדו איתני עולם למלאות הפגמים שבתורתן של בנים.

Y por eso «su conversación es más hermosa», etc., «que la Torá de los hijos». Y este es el asunto de la emanación que hacemos descender durante los Diez Días de Teshuvá, en «el mes de los poderosos (Eisanim)», en el que nacieron «los poderosos del mundo», para completar las imperfecciones de la Torá de los hijos.

ועמ"ש עוד מזה בסוף ביאור ע"פ תורה צוה. עוי"ל [עוד יש לומר] בענין יוהכ"פ [יום הכפורים] ושבת בלשון אחר כי

Y véase también sobre esto al final de la explicación sobre [el versículo] «La Torá que [Moshé] ordenó». También puede decirse, respecto de Yom Kipur y Shabat, de otra manera: pues

הנה יש בחינת קדש ויש בחי' קדש הקדשים שלמעלה מבחי' קדש וכמ"ש בזהר משפטים (דקכ"א).

hay un nivel de kodesh y un nivel de kodesh hakodashim (el Santo de los Santos), que está por encima del nivel de kodesh, como está escrito en el Zohar, Mishpatim (folio 121).

ושבת הוא בחי' קדש עצמו אבל ביוהכ"פ [ביום הכפורים] נמשך מבחי' קדש הקדשים וזהו שנק' שבת שבתון ולכן ביוהכ"פ [ביום הכפורים] היה נכנס הכה"ג [הכהן גדול] לבית קדש הקדשים כו'

Shabat es el nivel de kodesh mismo, pero en Yom Kipur se hace descender [luz] del nivel de kodesh hakodashim; por eso se lo llama Shabat Shabatón (un Shabat de descanso completo). Y por eso, en Yom Kipur, el Kohen Gadol entraba al Santo de los Santos, etc.

ולכן גם בחי' מקרא קדש הזה דקדש הקדשים גבוה מעצמיות בחינת הקדש לבד ולכן הוא ממלא ומשלים כל הפגמים שנעשו בקדש כו'. ושני הדרכים קרובים זל"ז [זה לזה] כמובן.

Y por eso, también este nivel de mikrá kodesh, que proviene de kodesh hakodashim, es más elevado que la esencia misma del nivel de kodesh; y por eso completa y subsana todas las imperfecciones que se produjeron en kodesh, etc. Y, como se entiende, los dos caminos son cercanos entre sí.

מיהו גם שבת נקרא שבת שבתון אלא שלא נאמר בו שבת שבתון הוא לכם כמ"ש גבי יוהכ"פ [יום הכפורים] ומבואר מזה סד"ה לבאר ענין יוהכ"פ [יום כפור / יום הכפורים]:

Sin embargo, también a Shabat se lo llama Shabat Shabatón; solo que no se dice de él: «Es para ustedes un Shabat Shabatón», como está escrito respecto de Yom Kipur. Y esto se explica al final del discurso que comienza «Para explicar el asunto de Yom Kipur».

25 ג והנה נש"י [נשמות ישראל] שרשן ממלכות דאצילות ולפי שנעוץ תחלתן בסופן כו' שהמלי' שרשה מכתר וכמאמר כתר עליון דאיהו כתר מלכות (וכמ"ש"ל [וכמה שכתוב לעיל] בשם הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' פנחס דרנ"ו ב' ות"ז [ותיקוני זהר] תיקון עשירי כו')

(3) Ahora bien, las almas de Israel tienen su raíz en Maljut (soberanía) del Mundo de Atzilut (Emanación); y puesto que «su principio está enclavado en su final», etc., Maljut tiene su raíz en Kéter (la Corona), como dice la enseñanza: «El Kéter supremo es el Kéter de Maljut» (y como se escribió arriba en nombre del Raaya Mehemna, Parshas Pinchas, folio 256b, y el Tikkunei Zohar, Tikkun 10, etc.),

והיינו מבחי' מלכות דא"ס וע"כ ע"י התשובה יכולים הם להמשיך י"ג הרחמים מבחי' מלכות דא"ס שהוא פנימית הכתר כו'.

es decir, del nivel de Maljut del Infinito (Ein Sof). Por eso, mediante la teshuvá (retorno), pueden hacer descender las Trece [Atributos] de Misericordia desde el nivel de Maljut del Infinito, que es la dimensión interior de Kéter, etc.

וזהו במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד היינו שעל ידי התשובה ממשיך מבחי' עתיק פנימית הכתר מה שאין העלאת מ"ן [מ"ן נוקבין] דמעשה המצות מגיע שם.

Y este es [el sentido de] «En el lugar donde se encuentran los baalei teshuvá, los completamente justos no pueden encontrarse»: es decir, mediante la teshuvá se hace descender desde el nivel de Atik, la dimensión interior de Kéter, [un nivel] al que no llega la elevación de mayin nukvin (aguas femeninas) que produce la realización de las mitzvot.

וזהו ענין המלך הקדוש. ואומרים זה בכל עשיית [עשרת ימי תשובה] כי יש עשרה עומקים ל"י [ל"י ספירות] שממשיכים בכל יום עומק אחד

Y este es el sentido de «el Rey santo». Decimos esto durante los Diez Días de Teshuvá porque hay diez profundidades correspondientes a las diez Sefirot, y cada día hacemos descender una profundidad

(והם בחיי הכתרים דע"ס [דעשר ספירות] שהם בחיי אצילות שבאצילות עי' [עיין] בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' קרח) (דקע"ו) וזהו מילוי כל הפגמים שנעשו בע"ס [בעשר ספירות] שע"י המשכת העומקים מתמלאים הפגמים כו'

(y estas son el nivel de los Kéter de las diez Sefirot, que es el nivel de Atzilut dentro de Atzilut; véase el Ramaz sobre Parshas Korach) (folio 176). Y este es el llenado de todos los defectos que se produjeron en las diez Sefirot: al hacer descender las profundidades, los defectos se llenan, etc.

ומקור המשכה זו הוא ממעמקים קראתיך פ"י ממעמקים ב' עומקים והיינו בחי' עתיק ואריך כו' והיינו ענין המלך הקדוש

Y la fuente de este descenso es «Desde las profundidades (mima'amakim) te llamé»; el sentido de mima'amakim es dos profundidades, a saber, el nivel de Atik y Arij, etc. Y este es el sentido de «el Rey santo».

ולכן אומרים זה בכל עשיית [עשרת ימי תשובה] להמשיך לכל העשרה עומקים ממעמקים הנ"ל. וזהו ענין אד' הוי' יצמיח צדקה ותהלה שם אד' בר"ה [בראש השנה] כו'

Por eso decimos esto durante los Diez Días de Teshuvá, para hacer descender a las diez profundidades desde las profundidades mencionadas arriba. Y este es el sentido de «Ado-nai Havaiá hará brotar justicia y alabanza»: el Nombre Ado-nai en Rosh HaShanah, etc.

(וענין ששם אד' יצמיח גילוי י"ג מדות הרחמים דעתיק יובן ממ"ש בביאור ע"פ ועתה יגדל נא כח אד' כו' בענין אם עונות תשמר י"ה אד' מי יעמוד ע"ש וכדלקמן)

(Y el sentido de que el Nombre Ado-nai haga brotar la revelación de las Trece Atributos de Misericordia de Atik se entenderá a partir de lo escrito en la explicación sobre [el versículo] «Y ahora, que crezca el poder de Ado-nai», etc., respecto del tema de «Si D'os llevara cuenta de las iniquidades, Ado-nai, ¿quién podría mantenerse en pie?»; véase allí, y como se explicará más adelante.)

ושם הוי' בניקוד אלקים ביהכ"פ [ביום הכפורים] והיינו כי תהלה שהוא גילוי אור א"ס ב"ה ע"ד בהילו נרו זהו שם הוי'

Y el Nombre Havaiá con las vocales de Elokim en Yom Kipur. Esto significa que “alabanza” (tehilá) es la revelación de la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, como en “cuando brilló Su lámpara” (behiló); esto es el Nombre Havaiá.

והנה ע"י גילוי זה דוחה החשך כמ"ש רוממות אל בגרונם כו' ולכן ע"ז בא ניקוד אלקים.

Y mediante esta revelación se repele la oscuridad, como está escrito: "Las exaltaciones de D'os están en su garganta", etc.; por eso, para esto se emplean las vocales de Elokim.

וזהו ענין ותהלה נגד כל הגוים ועיקר הענין כי הנה הכתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים ויש בו מבחי' תחתונה שבמאציל והוא בחי' מלי' דא"ס

Y este es el significado de "y alabanza ante todas las naciones". El principio fundamental es el siguiente: Kéter es un intermediario entre el Emanador y los emanados, y contiene algo del nivel más bajo dentro del Emanador, que es el nivel de Maljut del Infinito;

וזהו מה שהוא בחי' מקבל מהמאציל א"ס ב"ה ונק' בחי' זו עתיק ויש בו משרש הנאצלים וזהו מה שהוא ראש ומקור לנאצלים ונק' א"א.

y este es el aspecto en el que es un receptor del Emanador, el Infinito, bendito sea; este nivel es llamado Atik. También contiene algo de la raíz de los emanados; este es el aspecto en el que es la cabeza y fuente de los emanados, y es llamado Arij Anpín.

26 והנה מצד מה שהוא בחי' מקבל נק' אלקים כי אלקים זהו בחי' מלי' סופא דכל דרגין כו' וכך הוא במלי' דא"ס.

Ahora bien, en cuanto es el nivel que recibe, se lo llama Elokim, pues Elokim es el nivel de Maljut (soberanía), "el final de todos los peldaños", etc.; y así ocurre también con Maljut del Infinito (Ein Sof).

ומצד מה שהוא משפיע וראש לנאצלים נק' הוי'. ועיין כה"ג [כהאי גוונא] בזהר בלק (דקפ"ז סע"א [סוף עמוד א]) במלי' דאצילות שבאצילות נק' מלאך לגבי או"א [אבא ואימא] ובירידתה בבי"ע נקרא הוי' כו'

Y en cuanto es quien otorga y la cabeza de los emanados, se la llama Havaíá. Véase algo similar en el Zóhar, Balak (folio 187, final de la cara a): Maljut de Atzilut, dentro de Atzilut, se llama "ángel" (malaj) en relación con Aba e Ima, y, al descender a Beriá, Yetzirá y Asiá, se la llama Havaíá, etc.

וכנודע בפ"י ואמונה כל זאת וקיים עלינו שבבחינת אצילות נקרא המלכות זאת לשון נוק' [נוקבא] ובירידתה בבי"ע נק' דכר

Y, como es sabido, en la explicación de "Y fiel es todo esto (zos), y establecido sobre nosotros": en el nivel de Atzilut, Maljut se llama zos, un término femenino (Nukvá), y, al descender a Beriá, Yetzirá y Asiá, se la llama en masculino;

וזהו וקיים לי [לשון] זכר והיינו עלינו ראש לשועלים כו' וכמו שכתוב מזה לעיל בפ' עקב גבי בהמ"ז [ברכת המזון].

y por eso se dice vekayam ("y establecido"), un término masculino; y esto es "sobre nosotros": una "cabeza para los zorros", etc.; como está escrito acerca de esto arriba, en Parshas Eikev, a propósito de la bendición después de las comidas.

וכך יובן גם כן בבחי' מל' דא"ס שנעשה כתר לאצילות כו' וזהו ענין הוי' בניקוד אלקים בחינת הוי' היינו שרש הנאצלים והיותו בניקוד אלקים היינו בחינה תחתונה שבמאציל.

Y así también se comprenderá el nivel de Maljut del Infinito, que se convierte en Kéter (la Corona) para Atzilut, etc. Este es el sentido de Havaíá con las vocales de Elokim: el nivel de Havaíá es la raíz de los emanados, y que tenga las vocales de Elokim significa que es el nivel inferior dentro del Emanador.

ועד"ז ממש פי' בע"ח [בעץ חיים] (שמ"א ספ"ג [סוף פרק ג']) בענין אני ואין שבחינת אני נקרא מלכות דא"ק [דאדם קדמון] ובחינת אין נק' כשנעשה כתר לאצילות וכ"ה עוד בע"ח [בעץ חיים] ש"ב [של בינונים] פ"ב [פרק ב'].
[דאדם קדמון]

Y exactamente de este modo lo explica Etz Chaim (Sha'ar 41, final del capítulo 3) respecto de Ani ("yo") y Ayin ("nada"): el nivel de Ani se llama Maljut de Adam Kadmon, y se llama el nivel de Ayin cuando se convierte en Kéter para Atzilut. Lo mismo aparece también en Etz Chaim, Sha'ar 2, capítulo 2.

וזהו שנק' יוהכ"פ [יום הכפורים] קדוש הוי' שהוא למעלה מבחי' שם הוי' כנ"ל וזהו ענין ז"פ [ז' פעמים] הוי' הוא האלקים שאומרים בנעילה כו'

Y por eso Yom Kippur se llama kedosh Havaíá ("santo para Havaíá"), que está por encima del nivel del Nombre Havaíá, como se mencionó arriba. Este es el sentido de decir siete veces "Havaíá, Él es HaElokim" en Ne'ilá, etc.

ועד"ז יש לפרש מ"ש בסבא דמשפטים (דק"ה) דבחי' שמו הגדול היינו שם אלקים כו' ושמו הגדול הוא בחי' א"ס ממש כמ"ש במ"א וזהו אם עונות תשמר י"ה אדני מי יעמוד.

Y siguiendo esta línea, debe explicarse lo que se dice en el Sava de Mishpatim (folio 105): que el nivel de "Su gran Nombre" es el Nombre Elokim, etc.; y "Su gran Nombre" es el nivel del Infinito mismo, como está escrito en otro lugar. Este es el sentido de: "Si Tú, Yah, llevaras cuenta de las transgresiones, Ado-nai, ¿quién podría mantenerse en pie?".

והוא משי"כ [מה שכתוב] אד' הוי' יצמיח כו' כי הוי' בניקוד אלקים היינו מי שהוא בחי' בינה

Y esto es lo que está escrito: «Ado-nai Havaíá hará brotar», etc.; pues Havaíá con las vocales de Elokim es Mi («quién»), que corresponde al nivel de Biná (entendimiento);

והיינו שמבי' שמות אלו נמשך ההתגלות שבר"ה [שבראש השנה] ויוהכ"פ [ויום הכפורים] למלאות כל הפגמים
כנ"ל ועיין מזה בזהר בלק [דקפ"ה ע"ב] ועיין במק"מ [במקדש מלך] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם שהאריך
בזה.

es decir, de estos dos Nombres se deriva la revelación de Rosh HaShaná y Yom Kipur, para colmar todas las deficiencias, como se mencionó arriba. Véase sobre esto el Zohar, Balak (folio 185b), y también el Mikdash Melej y el Ramaz allí, que lo explican extensamente.

וזהו מי ימלל גבורות וכו' וכדפי' בזהר יתרו (פ"ג [פרק ג' א']) שהוא מלשון וקטפת מלילות והיינו שמרכך
וממתיק הגבורות ועי"ז ישמיע כל תהלתו יצמיח תהלה כו'

Y esto es [lo que significa] «¿Quién podrá expresar (yemalel) los poderosos actos (guevurot)?», etc., como explica el Zohar, Yitró (83a): es un término [como en] «y podrás arrancar espigas (melilot)», lo que significa que Él suaviza y endulza las guevurot; y mediante esto, «[¿quién podrá] proclamar toda Su alabanza»: «hará brotar alabanza», etc.

ועמ"ש סד"ה היום הזה מצורך גבי לתהלה דתהלה פי' אור ועיין ברבות ר"פ תצוה מאירים למי שמאיר
כו'

Y véase lo escrito al final del discurso que comienza «Este día ... te ordena», acerca de «para alabanza» (tehilá): que tehilá significa luz. Véase también [Midrash] Rabá, al comienzo de la parashá Tetzavé: «Ellos iluminan a Aquel que ilumina», etc.

ויוכן עם מ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג'] נשא (ק"ל ע"א) בענין באור הוי' דהיינו אור א"ס ב"ה המאיר בשם הוי'
כמ"ש כמ"א בענין ושמרו דרך הוי'.

Y se comprenderá junto con lo escrito en el Zohar, parte III, Nasó (130a), acerca de «a la luz de Havaíá»: es decir, la Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito sea, que ilumina en el Nombre Havaíá; como está escrito en otro lugar acerca de «y guardarán el camino de Havaíá».

וזהו מ"ש לעברך בברית כו' למען הקים אותך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלקים.

Y esto es lo que está escrito: «Para que entres en el pacto», etc., «a fin de establecerte hoy como pueblo para Él, y Él será tu D'os (Elokim)».

27 וכמ"ש בד"ה אתם נצבים להיות ישראל עלו עד בחי' מחשבה העליונה והוא ית' כביכול השפיל א"ע [את

עצמו] להיות לך לאלקים ור"ל [ורוצה לומר] שישראל לי ראש

Y como está escrito en el discurso que comienza «Ustedes están de pie», Israel ascendió hasta el nivel del pensamiento supremo, y Él, bendito sea, se rebajó, por así decirlo, «para ser tu D'os (Elokim)»; es decir, Israel es li rosh, «una cabeza para Mí»,

והיינו שמתעלים עד בחי' א"א שנקרא גלגלתא שזהו בחי' ראש והוא מ"ש שאו את ראש כל עדת בני ישראל כו'

es decir, que se elevan hasta el nivel de Arij Anpín, llamado Gulgalta (el cráneo), que es el nivel de la cabeza. Y esto es lo que está escrito: «Eleva la cabeza de toda la congregación de los hijos de Israel», etc.,

לגלגלתם והוא בחי' שרש הנאצלים שעד שם עלו נש"י [נשמות ישראל] והוא ית' המאציל העליון השפיל את עצמו היינו התגלות מלכות דא"ס להיות עתיק לאצילות.

«según sus cráneos (legulgelotam)»; y este es el nivel de la raíz de los emanados, hasta el cual ascendieron las almas de Israel. Y Él, bendito sea, el Emanador supremo, se rebajó: es decir, se reveló la Maljut del Ein Sof para convertirse en Atik de Atzilut.

28 וזהו ענין המלך הקדוש. וזהו להיות לך לאלקים. ונק' אלקים שהרי הוא בחי' תחתונה שבמאציל כו'

Y este es el significado de «el Rey santo». Y esto es «para ser tu D'os (Elokim)». Se lo llama Elokim porque es el nivel inferior dentro del Emanador, etc.;

אבל מ"מ זהו תכלית הפנימית שאפשר להתגלות באצילות כו' ויותר יומתק ענין זה בפסוק שבפ' בחקתי והתהלכתי בתוכם והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם.

pero, no obstante, esta es la máxima interioridad que puede revelarse en Atzilut, etc. Y este concepto se comprenderá aún mejor a partir del versículo de la parashá Bejukotai: «Caminaré en medio de ustedes, seré su D'os (Elokim), y ustedes serán Mi pueblo».

פ"י בתוכם ממש מאחר שיתעלו עד בחי' א"א אשר בו מתלבש ומתגלה בחי' עתיק.

El significado es: verdaderamente «en medio de ustedes», pues serán elevados hasta el nivel de Arij Anpín, en el cual está investido y se revela el nivel de Atik.

29 וז"ש [וזהו שכתוב] לי לעם וכ"מ [וכל מקום] שנאמר לי אינו זו לעולם כו' כמ"ש במ"א משום כי פי' לי היינו בחי עתיק כו' וכ"כ [וכן כתב] ר"פ וארא ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלקים כו'

Y esto es lo que está escrito: «un pueblo para Mí (li)». Y dondequiera que se dice li («para Mí»), nunca deja de existir, etc., como está escrito en otro lugar, porque el significado de li es el nivel de Atik, etc. Y así está escrito al comienzo de la parashá de Vaerá: «Los tomaré para Mí (li) como pueblo, y seré para ustedes D'os (Elokim)», etc.,

וידעתם כי אני הוי' פי' מה שעכשיו בחי' לא נודעתי היינו רדל"א [רישא דלא אתידע] יומשך בבחי' וידעתם כו'. וז"ש [וזהו שכתוב] במ"ת [במתן תורה] וידבר אלקים כו' אנכי הוי' אלקיך כו'.

«Y sabrán que Yo soy Havaíá»: es decir, lo que ahora se encuentra en el nivel de «no Me di a conocer», esto es, Radlá (la Cabeza Incognoscible), será atraído hacia el nivel de «y sabrán», etc. Y esto es lo que está escrito en la Entrega de la Torá: «Y Elokim habló», etc.; «Yo soy Havaíá, tu D'os (Elokim)», etc.

וז"ש [וזהו שכתוב] ג"כ בברכת יצחק ויתן לך האלקים מטל השמים כו' עיין בזהר יתרו (דפ"ג) ועמ"ש ע"פ שוש אשיש בהוי"ה ותגל נפשי באלקי.

Y esto es también lo que está escrito en la bendición de Yitzjak: «Y que HaElokim te dé del rocío de los cielos», etc.; véase el Zohar, Yitro (folio 83). Y véase lo que está escrito sobre [el versículo] «Me alegraré grandemente en Havaíá; mi alma se regocijará en mi D'os (b'Elokai)».

דשם נת' [נתבאר] ג"כ כי הגילה היא השמחה בפנימית שגבוה יותר מהשמחה שבחיצונית וכמ"ש ישמח ישראל בעושיו בני ציון יגילו במלכם. ובני ציון הם היקרים ונאמר עליהם יגילו כו' דייקא.

Pues allí también se explica que la gilá (exultación) es la alegría de la dimensión interior, que es superior a la alegría de la dimensión exterior; como está escrito: «Que Israel se alegre en su Hacedor; que los hijos de Tzión exulten (yagilu) en su Rey». Y los hijos de Tzión son los preciosos, y acerca de ellos se dice: «que exulten», etc., precisamente.

30 ועמ"ש מזה ע"פ ציון במשפט תפדה ועד"ז נאמר ה' מלך תגל הארץ ישמחו אים רבים.

Y véase lo escrito acerca de esto sobre [el versículo] «Tzión será redimida con justicia». En esta misma línea se dice: «Havaíá reina; que la tierra exulte (tagel), que se alegren muchas islas».

הרי בארץ שהיא חשובה יותר מאיים נאמר תגל כו' וכתוב תגל נפשי באלקי דייקא ולפי הנ"ל אתי שפיר כי הגילה נמשך מגילוי פנימית הכתר בחי' עתיק וזהו ענין באלקי כנ"ל.

Así, de la tierra, que es más importante que las islas, se dice: "que [ella] exulte", etc. Y está escrito: "mi alma exultará en mi D'os (b'Elokai)", precisamente. Según lo dicho arriba, esto se entiende bien: pues la guilá proviene de la revelación de la dimensión interior de Kéter, el nivel de Atik; y este es el sentido de "en mi D'os", como se mencionó arriba.

אך שם נת' [נתבאר] בע"א [באופן אחר] כי מה שנק' אלקי זהו ע"ש [על שם] שההשפעה מעתיק שהוא גילוי פנימית הכתר א"א להיות כ"א על ידי גבורות וצמצומים כו' וכענין י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] כו'

Pero allí se explicó de otra manera: se llama Elokai porque el flujo desde Atik, que es la revelación de la dimensión interior de Kéter, solo puede producirse mediante guevurot y contracciones (tzimtzumim), etc., como en el asunto de los trece tikunim de la barba, etc.

נמצא לפ"ז [לפי זה] מצד ההשפעה שמבחי' עתיק הוא שנק' בשם אלקים כו' (ועד"ז יתפרש הטעם שאומרים על שם אלקים אלקינו משא"כ בכל השמות).

De acuerdo con esto, resulta que es en relación con el flujo desde el nivel de Atik que se lo llama con el Nombre Elokai, etc. (Y en esta misma línea se explicará la razón por la que decimos Elokeinú ("nuestro D'os") con el Nombre Elokai, a diferencia de lo que ocurre con todos los [demás] Nombres.

והתירוץ כי פי' אלקינו היינו שלנו שיומשך בבחינת גילוי ממש לנו וזהו דייקא על ידי שם אלקים שהוא בחינת גבורות כו'. אמר לפני הסתלקותו שכך חלם לו בחלום אז ואמר שהתירוץ פשוט והקושיא טוב כו'):

Y la respuesta es que el significado de Elokeinú es "nuestro": que se nos haga llegar en una revelación efectiva; y esto ocurre específicamente mediante el Nombre Elokai, que corresponde al nivel de guevurot, etc. Antes de su fallecimiento dijo que así se le había presentado entonces en un sueño, y dijo que la respuesta es sencilla y la pregunta, buena, etc.)

LikuteiTorah.com
LA PARASHÁ JASÍDICA

Sobre esta edición

Esta edición contiene el texto hebreo y la traducción al español.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nuestra traducción al español, hecha de nuestra traducción inglesa del hebreo, sin las notas de Kehot: CC BY 4.0.

Esta edición en su conjunto: CC BY-NC 4.0. Puede copiarse, imprimirse y compartirse libremente, citando a Kehot Publication Society y likuteitorah.com; no puede venderse. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traducción al español se hizo desde la edición en inglés de likuteitorah.com con ayuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), con el hebreo al lado para cotejar; todavía no la revisó un editor humano. Coteja con el hebreo todo lo importante.

El Rebe pidió que los maamarim de la parashá de la semana, la «Parashá jasídica», se estudien durante esa semana, repartidos en sus siete días (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por qué estudiarla y las brajot del Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un proyecto gratuito y sin fines de lucro; aquí no se vende nada. Sin afiliación con Kehot, Sefaria ni la Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/es/likutei-torah/nitzavim/7/

DEDICADO EN HONOR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

El padre del Rebe, Reb Leví Itzjak